

Vorbemerkung:

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und durch die Beantwortung der unter II. gestellten Aufgaben sprachlich erläutert werden.

I. Übersetzung:

'Αμφοτέροισι δὲ πισσὸν ὑπὸ σκέπτοιο Βοῶτεω
Π αρθένον, ἡ δὲ ἐν χειρὶ τέρει Στάχυν αἰγλίεντα.

Εἴτ' οὖν 'Αστραίου κείνη γένος, δὸς δὲ τέ φασιν
ἀστρων ἀρχαῖοι πατέρες ἔμμεναι, εἴτε τει ἄλλου,
εὔκηλος φορέοιτο. Λόγος γε μὲν ἐντρέχει ἄλλος 100
ἀνθρώποις, ὃς δῆθεν ἐπιχθονίη πάρος ἦν,
ἥρχετο δ' ἀνθρώπων κατεναντίη, οὐδὲ ποτ' ἀνδρῶν
οὐδὲ ποτ' ἀρχαίων ἡνήνατο φῦλα γυναικῶν,
ἄλλ' ἀναιμῖς ἐκάθητο καὶ ἀθανάτη περ ἐοῦσα.

Καὶ ἐ Δίκην καλέεσκον· ἀγειρομένη δὲ γέροντας 105
ἡὲ που εἰν ἀγορῇ ἡ εὐρυχόρῳ ἐν ἀγυνῇ,

δημοτέρας ἡειδεν ἐπιστέρχουσα θέμιστας.

Οὕτω λευγαλέου τότε νείκεος ἡπίσταντο,
οὐδὲ διαχρίσιος περιμεμφέος, οὐδὲ κυδοιμοῦ·
αὐτῶς δὲ ἔζων· χαλεπὴ δὲ ἀπέκειτο θάλασσα, 110
καὶ βίον οὐπω νῆσος ἀπόπτροβεν ἡγίνεσκον,
ἄλλα βίοις καὶ ἄροτρα καὶ αὐτὴ πότνια λαῶν
μυρία πάντα παρεῖχε Δίκη, δώτειρα δικαίων.

Τόφρ' ἦν δόφρ' ἔτι γαῖα γένος χρύσειον ἐφερεβεν.

'Αργυρέω δὲ δλίγη τε καὶ οὐκέτι πάμπαν ἐτοίμη 115
ῷμίλει, ποθέουσα παλαιῶν ἥθεα λαῶν.

'Αλλ' ἔμπτης ἔτι κεῖνο κατ' ἀργύρεον γένος ἦν·

V. 118 ὑποδείελος: gegen Abend

V. 122 εἰςωπός: vor den (bzw. die) Augen

V. 132 εἰνόδιος: auf dem Weg befindlich; hier: zum Wegelagerer,
Räuber gehörig

ἥρχετο δὲ ἐξ ὁρέων ὑποδείελος ἡχηέντων
μουνάζει, οὐδέ τεω ἐπεμίσγετο μειλιχίοισιν.
ἄλλ' ὅπτ' ἀνθρώπων μεγάλας πλήσαιτο κολώνας, 120
ἥπελει δὴ ἔπειτα καθαπτομένη κακότητος,
οὐδὲ' ἔτ' ἔφη εἰσωπός ἐλεύσεσθαι καλέουσιν.
« Οἶην χρύσειο πατέρες γενεὴν ἐλίποντο
χειροτέρην· οὐμεῖς δὲ κακώτερα τέκνα τεκεῖσθε.
Καὶ δὴ που πόλεμοι, καὶ δὴ καὶ ἀνάρσιον αἷμα 125
ἔσσεται ἀνθρώποισι, κακῷ δὲ ἐπικείσεται ἄλγος ».

« Ως εἰποῦσ' ὁρέων ἐπεμαίετο, τοὺς δὲ ἄρα λαοὺς
εἰς αὐτὴν ἔτι πάντας ἐλίμπανε παπταίνοντας.

'Αλλ' δὲ δὴ κάκεῖνοι ἐτέθνασαν, οἱ δὲ ἐγένοντο,
χαλκεή γενεὴ προτέρων ὀλοώτεροι ἄνδρες, 130
οἱ πρῶτοι κακοεργὸν ἐχαλκεύσαντο μάχαιραν
εἰνοδίην, πρῶτοι δὲ βιῶν ἐπάσαντ' ἀροτήρων.
Καὶ τότε μισήσασα Δίκη κείνων γένας ἀνδρῶν
ἐπταῦθ' ὑπουρανίη, ταύτην δὲ ἄρα νάσσαστο χώρην,
ἥχι περ ἐννυχίῃ ἔτι φαίνεται ἀνθρώποισι 135
Παρθένος ἐγγύς ἐοῦσα πολυσκέπτοιο Βοῶτεω.

II. Sprachliche Erläuterungen

- Setzen Sie den Ausdruck ἀμφοτέροισι δὲ ποσσὶν ὑπὸ in korrekte attische Prosa um und erläutern Sie die Veränderungen, die der Ausdruck in poetischer Sprache erfahren hat!
- Welche Formen welchen Wortes der attischen Prosa sind gleichwertig den Wörtern τευ (V. 99) und τεω (V. 119)?
- Welche sprachliche Erscheinung liegt vor in κάκετνος (V. 129)?